

قانون دوم ترمودینامیک

۷-۲ ضریب عملکرد پمپ حرارتی تشریح شده در مساله ۶-۲۷ را بیابید.

حل:

$$\dot{m} = 0.05 \text{ kg/s}, \quad -\dot{W}_c = 4 \text{ kW} \Rightarrow w_c = \frac{4}{0.05} = 80 \text{ kJ/kg} \quad \text{داریم:}$$

$$2 \rightarrow 3: 1st \text{ law: } \dot{q}_3 + h_2 = h_3 \Rightarrow \dot{q}_3 = h_3 - h_2 = -173.14 \text{ kJ/kg}$$

$$\Rightarrow -\dot{Q}_{Cond \text{ to room}} = +8.66 \text{ kW}$$

$$\Rightarrow \beta' = \frac{\dot{Q}_{Cond \text{ to room}}}{\dot{W}_c} = 2.17$$

۷-۶ بازده حرارتی موتور حرارتی (باسیکل کارنو) که بین منابع در 500°C ، 40°C کار می کنند را پیدا کنید.

حل:

$$\eta = \frac{W_{net}}{Q_H} = 1 - \frac{T_L}{T_H} = 1 - \frac{40 + 273.1}{500 + 273.1} = 0.595$$

۷-۹ در یک نیروگاه بخار 1 MW حرارت در درجه حرارت 700°C به دیگ بخار افزوده می شود. 0.58 MW حرارت در 40°C از کندانسور خارج می شود و کار مصرفی پمپ 0.02 MW است. بازده حرارتی نیروگاه را پیدا کنید. با در نظر گرفتن همان مقدار کار پمپ و انتقال حرارتی که به دیگ بخار داده می شود، اگر نیروگاه در سیکل کارنو کار کند، توربین چه مقدار توان تولید خواهد کرد؟

حل:

$$\dot{Q}_H = 1MW \quad , \quad T_H = 700^\circ C = 973.15K$$

$$\dot{Q}_L = 0.58MW \quad , \quad T_L = 40^\circ C = 313.15K \quad , \quad \dot{W}_P = 0.02MW$$

$$\eta_{\text{حرارتی}} = \frac{W_{\text{net}}}{\dot{Q}_H} = \frac{\dot{Q}_H - \dot{Q}_L}{\dot{Q}_H} = 0.42$$

$$\eta_{\text{کارنو}} - 1 = \frac{T_L}{T_H} = \frac{W_{\text{net}}}{\dot{Q}_H} \quad \text{اگر نیروگاه در سیکل کارنو کار کند.}$$

$$\Rightarrow \dot{W}_{\text{net}} = \dot{Q}_H \left(1 - \frac{T_L}{T_H}\right) = 0.68MW \quad , \quad W_t = W_{\text{net}} + \dot{W}_P = 0.7MW$$

$$\dot{Q}_L = \dot{Q}_H - W_{\text{net}} = 0.32MW \quad \text{داریم. [اگر نیروگاه در سیکل کارنو کار کند، داریم]}$$

که کمتر از مقدار اولیه $\dot{Q}_L = 0.58MW$ خواهد بود.]

۷-۱۴ موتور اتومبیلی با بازده گرمایی 35% کار می کند. فرض کنید دستگاه تهویه مطبوع دارای ضریب عملکردی معادل $\frac{1}{3}$ ماکزیمم تئوری بوده و بطور مکانیکی بوسیله موتور به حرکت درمی آید. چه مقدار سوخت اضافی باید مصرف کرد تا $1kJ$ حرارت دردمای $15^\circ C$ به محیط در $35^\circ C$ تخلیه شود.

حل:

$$\eta_{th} = 35\% = 0.35 \quad , \quad T_H = 35^\circ C = 308.15K \quad , \quad T_L = 15^\circ C = 288.15K \quad \text{داریم:}$$

$$\Rightarrow \beta_{\text{theory}} = \frac{1}{T_H/T_L - 1} = 14.41 \Rightarrow \beta_{\text{real}} = \frac{1}{3} \beta_{\text{theory}} = 4.803$$

$$\beta_{\text{real}} = \frac{Q_L}{W_{\text{real}}} \Rightarrow W_{\text{real}} = \frac{Q_L}{\beta_{\text{real}}} = \frac{1}{4.803} = 0.2082kJ \quad \text{از طرفی:}$$

$$\eta_{th} = \frac{W}{Q_H} \Rightarrow Q_H = W/\eta_{th} \Rightarrow Q_H = \frac{0.2082}{0.35} = 0.5949kJ \quad \text{داریم:}$$

یعنی باروشن بودن سیستم تهویه مطبوع این اتومبیل برای دفع $1kJ$ حرارت از کابین ($15^\circ C$) به محیط ($35^\circ C$) باید معادل $0.5949kJ$ انرژی سوخت مصرف کرد و جالب است که اگر این انرژی صرف به حرکت درآمدن اتومبیل می شد $0.2082kJ$ به انرژی جنبشی آن می افزود.

۷-۱۵ برای گرم نمودن یک خانه در زمستان از پمپ حرارتی استفاده می شود. درجه حرارت خانه باید در تمام مدت در $20^\circ C$ ثابت نگه داشته شود. وقتی که درجه حرارت بیرون به $10^\circ C -$ افت می کند تخمین زده می شود که تلفات حرارتی از خانه $25kW$ باشد. حداقل توان الکتریکی مورد لزوم برای بکار انداختن پمپ چقدر است ؟

حل:

برای اینکه درجه حرارت خانه در 20°C ثابت بماند باید داشته باشیم $\dot{Q}_H = 25\text{ kW}$.

$$\begin{cases} T_L = -10^{\circ}\text{C} = 263.15\text{K} \\ T_H = 20^{\circ}\text{C} = 293.15\text{K} \end{cases} \quad \beta = \frac{\dot{Q}_H}{\dot{W}} = \frac{T_H}{T_H - T_L} \Rightarrow \dot{W} = \dot{Q}_H \left(1 - \frac{T_L}{T_H}\right) = 2.56\text{ kW}$$

[پمپ حرارتی سرو کار داشتیم نه با یخچال، بنابراین بجای β از β' استفاده کردیم.]

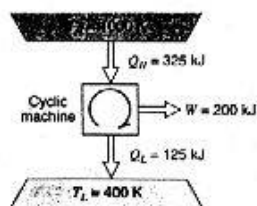
۱۷-۷ یک ماشین چرخه ای 325 kJ حرارت را از منبع انرژی دردمای 1000K دریافت می کند.

و 125 kJ را به منبع سرد در 400K دفع

می کند و سیکل 200 kJ کار خروجی

دارد آیا این سیکل بازگشت پذیر است

یا بازگشت ناپذیر یا غیر ممکن.

حل:

بازده ایده ال چرخه برابر بازده سیکل کارنویی

است که بین دو منبع دمایی 1000K ، 400K

کار می کند.

$$\eta_{Carnot} = 1 - \frac{T_L}{T_H} = 0.6$$

$$\eta_{real} = \frac{W_{net}}{Q_H} = \frac{200}{325} = 0.615 > \eta_{Carnot}$$

و بازده واقعی چرخه عبارتست از

که این امر امکان پذیر نیست یعنی وجود چنین سیکلی غیر ممکن است.

۲۰-۷ یک پمپ حرارتی خانه ای را که در 20°C قرار دارد با حداکثر توان ورودی 1.2 kW خنک

می کند. [انتقال گرما از دیواره ها طوریست که [خانه 0.6 kW گرما را به ازای هر درجه

اختلاف دما با محیط دریافت می کند. ضریب عملکرد پمپ حرارتی 60% حداکثر مقدار

تثوری آن می باشد. حداکثر دمای محیط بیرون را طوری بیابید که پمپ حرارتی برای ایجاد

سرمای لازم کافی باشد.

حل:

$$\dot{Q}_{Wall} = 0.6(T_{amb} - T_{inside}) = 0.6(T_{amb} - 293.15)$$

$$\beta_{theory} = \frac{Q_L}{Q_H - Q_L} = \frac{T_L}{T_H - T_L} = \frac{293.15}{T_{amb} - 293.15}$$

$$\Rightarrow \beta_{real} = 0.6\beta_{theory} = \frac{175.9}{T_{amb} - 293.15}$$

$$\beta_{real} = \frac{Q_L}{W} \Rightarrow Q_L = W\beta_{real} \Rightarrow (Q_L)_{max} = W_{max}\beta_{real} \quad \text{از طرفی:}$$

$$\Rightarrow (Q_L)_{max} = \frac{211.1}{T_{amb} - 293.15}$$

$$(Q_L)_{max} = \dot{Q}_{Wall} \Rightarrow \frac{211.1}{T_{amb} - 293.15} = 0.6(T_{amb} - 293.15) \quad \text{شرط کفایت پمپ حرارتی:}$$

$$\Rightarrow T_{amb} - 293.15 = \sqrt{\frac{211.1}{0.6}} = 18.76$$

$$\Rightarrow T_{amb} = 311.9K = 38.76^\circ C$$

[با توجه به عدم دقت در اندازه گیری ها برای اطمینان می توان حداکثر دمای محیط را که در آن پمپ حرارتی برای خنک کردن کافی باشد $35^\circ C$ در نظر گرفت.]

۷-۲۲ یک مخزن گرمایی از یک بستر سنگی (گرانیتی) به حجم $2m^3$ ساخته شده است که تا $400K$ توسط انرژی خورشیدی گرم شده است. یک موتور حرارتی Q_{II} را از بستر دریافت می کند و آنرا به محیط در دمای $290K$ دفع می کند. بستر سنگی رفته رفته سرد شده و وقتی به دمای $290K$ رسید فرایند متوقف می شود. انرژی که بستر سنگی می تواند پس بدهد چقدر است؟ بازده موتور حرارتی در آغاز و پایان فرایند چقدر است؟

حل:

صخره را سیستم در نظر می گیریم: $system: 1st\ law: Q_{sys} = W_{sys} + m(u_2 - u_1)$

$$Q_{sys} = \rho \times V \times C_p (T_2 - T_1) = 2750 \times 2 \times 0.89 (290 - 400)$$

$$Q_{sys} = -538450\ kJ$$

[برای جامدات]

$$[\Delta u = \Delta h = C_p \Delta T \quad Granite \rightarrow \rho = 2750\ kg/m^3, \quad C_p = 0.89\ kJ/kg.K]$$

حداکثر انرژی که می توان از صخره گرفت $538450\ kJ$ است.

$$\eta = 1 - \frac{T_L}{T_H}$$

$$\eta_1 = 1 - \frac{290}{400} = 0.275$$

$$\eta_2 = 1 - \frac{290}{290} = 0$$

بازده موتور حرارتی از مقدار ماکزیمم خود در آغاز فرایند شروع شده و با نزدیک شدن به

انتهای فرایند به سمت صفر میل می کند.

۷-۲۴ یک مخزن فولادی به حجم $0.1m^3$ محتوی مبرد $R-134a$ در $20^\circ C$ ، $200\ kPa$ می باشد.

مخزن در یک منجمد کننده گذاشته می شود تا دمای آن به $-20^\circ C$ برسد. منجمد کننده در

یک اتاق با درجه حرارت 20°C قرار دارد و درجه حرارت داخلی آن 20°C است. مقدار انرژی که باید منجمد کننده از R-134 بگیرد و مقدار کار مصرف شده توسط منجمد کننده برای انجام این فرایند را پیدا کنید.

حل:

$$V=0.1\text{m}^3, T_1=20^{\circ}\text{C}, P_1=200\text{kPa} \Rightarrow \text{R-134a(1)}$$

$$\Rightarrow v_1=0.11436, u_1=h_1-P_1v_1=395.628, m=\frac{V}{v}=0.874\text{ kg}$$

$$v_2=v_1=0.11436, T_2=-20^{\circ}\text{C} \Rightarrow \text{R-134a(2)}$$

$$\Rightarrow x_2=\frac{v_2-v_{2f}}{v_{2fg}}=0.78, u_2=u_{2f}+x_2u_{2fg}=324\text{ kJ/kg}$$

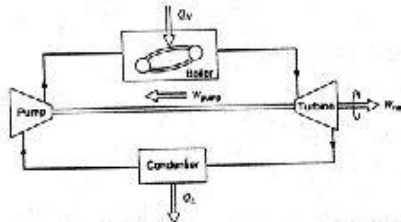
قانون اول برای حجم کنترل (مخزن): $Q_L=m(u_2-u_1)=-62.6\text{kJ}$: حرارت گرفته شده از مخزن در نتیجه حرارت داده شده به سیال عامل منجمد کننده ($+62.6\text{kJ}$) خواهد بود.

$$T_L=-20^{\circ}\text{C}=253.15\text{K}, T_H=20^{\circ}\text{C}=293.15\text{K}$$

$$\beta=\frac{T_L}{T_H-T_L}=\frac{Q_L}{W} \Rightarrow W=Q_L\left(\frac{T_H}{T_L}-1\right)=9.89\text{ kJ}$$

۷-۲۶ سدیم مایع یک راکتور هسته ای را در 800°C ترک می کند. این سدیم به عنوان منبع انرژی یک نیروگاه بخار استفاده می شود. آب خنک کن چگالنده در 15°C از یک برج خنک کن تأمین می شود. حداکثر بازده گرمایی نیروگاه را بیابید. آیا استفاده از اعداد فوق اشتباه است.

حل:

استفاده از اعداد فوق به شرط تبدیل آنها به دما در مقیاس کلوین اشتباه نمی باشد زیرا آنها به ترتیب دمای منبع دما بالا و دمای منبع دما پایین بوده و با فرض کار کردن یک سیکل کارنو در بین این دو دما حداکثر بازده حاصل می شود.

$$\eta_{th}=1-\frac{T_L}{T_H}=1-\frac{15+273.15}{800+273.15}=73.15\%$$

لازم به ذکر است بازده فوق حداکثر بازده ممکن برای سیکل ترمودینامیکی است که بین دو دمای

فوق کار می کند و بازده واقعی نیروگاه به مراتب از این مقدار کمتر خواهد بود.

۷-۲۸ خانه ای توسط پمپ حرارتی که با یک موتور الکتریکی کار می کند و از هوای بیرون به

عنوان منبع سرد استفاده می کند ، گرم می شود . خانه گرما را متناسب با اختلاف دما از دست می دهد ، $\dot{Q}_{loss} = K(T_H - T_L)$. کمترین توان الکتریکی مورد نیاز برای پمپ حرارتی را به صورت تابعی از دو دما بدست آورید .

حل:

$$\dot{Q}_H)_{heat\ pump} = \dot{Q}_{loss} \quad \text{بنابراین جبران شود}$$

$$\frac{\dot{Q}_H}{\dot{W}_{in}} = \frac{T_H}{T_H - T_L} \Rightarrow \frac{K(T_H - T_L)}{\dot{W}_{in}} = \frac{T_H}{T_H - T_L}$$

دمای اتاق: T_H
دمای بیرون: T_L

$$\dot{W}_{in} = \frac{K}{T_H} (T_H - T_L)^2 \quad \text{کمترین توان الکتریکی مورد نیاز برای پمپ حرارتی}$$

چون از چرخه بازگشت پذیر استفاده کرده ایم \dot{W}_{in} کمترین توان مورد نیاز است و هر پمپ حرارتی بازگشت ناپذیری بیشتر از این مقدار توان مصرف خواهد کرد .

۷-۳۰ / یک دستگاه تهویه مطبوع هوا با توان ورودی 1.2 kW به عنوان یخچال ($\beta = 3$) یا به عنوان پمپ حرارتی ($\beta = 4$) کار می کند . این دستگاه درجه حرارت یک اداره را در طول سال در 20°C ثابت نگه می دارد . تبادل حرارت بین اداره و محیط بیرون به ازای هر درجه اختلاف دما بین آنها ، 0.5 kW می باشد . حداقل و حداکثر دمای بیرون برای اینکه دستگاه بتواند خوب عمل کند را بیابید .

حل:

برای اینکه دمای اتاق در 20°C ثابت باقی بماند لازم است که حرارت گرفته شده از آن از طریق دستگاه تهویه مطبوع (یخچال) با حرارت داده شده به آن (از طریق محیط بیرونی) برابر باشد یعنی

$$\dot{Q}_L = 0.5(T_H - T_L)$$

$$\beta = 3 \quad , \quad \dot{W} = 1.2\text{ kW} \quad , \quad T_L = 20^\circ\text{C} = 293.15\text{ K} = \text{cte} \quad , \quad T_H = ?$$

$$\beta = \frac{\dot{Q}_L}{\dot{W}} = 3 \Rightarrow \frac{0.5(T_H - T_L)}{\dot{W}} = 3 \Rightarrow T_H = 300.35\text{ K} = 27.2^\circ\text{C}$$

دستگاه تهویه مطبوع در حالت زیر مانند پمپ حرارتی عمل می کند و برای ثابت ماندن دمای اتاق

$$\dot{Q}_H = 0.5(T_H - T_L) \quad \text{لازم است که داشته باشیم .}$$

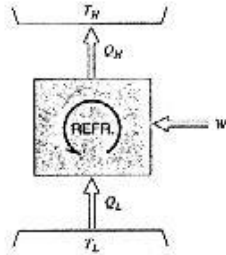
$$\beta = 4 \quad , \quad \dot{W} = 1.2\text{ kW} \quad , \quad T_H = 20^\circ\text{C} = 293.15\text{ K} \quad , \quad T_L = ?$$

$$\beta = \frac{\dot{Q}_H}{\dot{W}} = 4 \Rightarrow \frac{0.5(T_H - T_L)}{\dot{W}} = 4 \Rightarrow T_L = 283.55\text{ K} = 10.4^\circ\text{C}$$

۷-۳۲ / هلیوم کمترین دمای معمولی جوش رادربین سایر مواد داراست ، دمای جوش آن در فشار یک

اتم‌سفر $4.2K$ است. در این دما آنتالپی تبخیر $83.3kJ/kmol$ می‌باشد. یک سیکل کارنو برای تولید $1kmol$ هلیوم مایع در $4.2K$ از بخار اشباع تحلیل می‌شود. کارورودی سیکل سرمایه‌ش و ضریب عملکرد را برای دمای محیط، $300K$ ، بیابید.

حل:

$$Q_L = 83.3kJ$$

داریم:

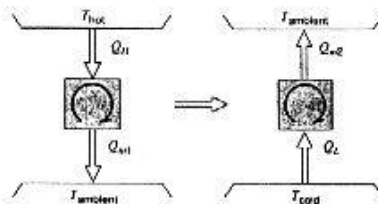
$$\beta = \frac{1}{\frac{T_H}{T_L} - 1} = \frac{1}{\frac{300}{4.2} - 1} = 0.0142$$

از طرفی:

$$\beta = \frac{Q_L}{W} \Rightarrow W = \frac{Q_L}{\beta} = 5.867MJ$$

۳۳-۷ می‌خواهیم تبریدی تا $30^\circ C$ تولید کنیم. منبع نشان داده شده در شکل ۳۳-۲۷ در درجه حرارت $200^\circ C$ قرار دارد و دمای محیط $30^\circ C$ است. بنابراین باید موتور حرارتی که بین منابع دمایی $200^\circ C$ ، $30^\circ C$ قرار دارد می‌توان کار تولید کرد. این کار برای بکار انداختن یخچال مورد استفاده قرار می‌گیرد. نسبت حرارت منتقل شده از منبع $200^\circ C$ به حرارت انتقال یافته به منبع $30^\circ C$ را تعیین کنید. فرض کنید تمام فرایندها بازگشت پذیر باشد.

حل:

تمام فرایندهای درون موتور حرارتی و یخچال برگشت پذیر است یعنی موتور حرارتی و یخچال هر دو در سیکل کارنوکاری می‌کنند.

$$\frac{Q_{H1}}{Q_{C1}} = \frac{T_H}{T_a} \Rightarrow Q_{C1} = \frac{T_a}{T_H} \cdot Q_{H1}, \quad \frac{Q_{C2}}{Q_L} = \frac{T_a}{T_L}$$

بنابراین داریم:

$$T_a = 303.15K, \quad T_L = 243.15K, \quad T_H = 473.15K$$

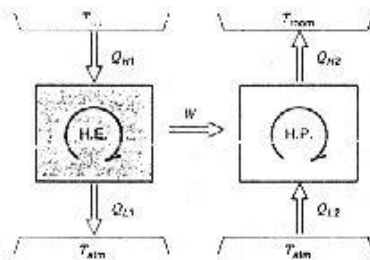
$$W_{engine} = W_{refrigerator}$$

ضمناً داریم:

$$\Rightarrow Q_H - Q_{C1} = Q_{C2} - Q_L \Rightarrow \frac{Q_H}{Q_L} - \frac{T_a}{T_H} \cdot \frac{Q_H}{Q_L} = \frac{Q_{C2}}{Q_L} - 1$$

$$\Rightarrow \frac{Q_H}{Q_L} \left(1 - \frac{T_a}{T_H}\right) = \frac{T_a}{T_L} \Rightarrow \frac{Q_H}{Q_L} = \frac{\frac{T_a}{T_L} - 1}{1 - \frac{T_a}{T_H}} = 0.69$$

۷-۳۴ مجموعه ای از یک موتور حرارتی که یک پمپ حرارتی را به کار می‌اندازد (مانند شکل مساله قبل) انرژی تلف شده در 50°C را به عنوان Q_{W1} از یک منبع می‌گیرد و به یک موتور حرارتی که حرارت را در 30°C دفع می‌کند می‌دهد. باقیمانده Q_{W2} به پمپ حرارتی که Q_H و در دمای 150°C آزاد می‌کند می‌رود. اگر انرژی تلف شده کل 5MW باشد آهنگ آزاد شدن انرژی در دمای بالا را تعیین کنید.

حل:

$$Q_{W1} + Q_{W2} = 5000\text{ kW} \quad (1)$$

$$H.E.: \frac{W}{Q_{W1}} = 1 - \frac{T_L}{T_H} \Rightarrow$$

$$\Rightarrow W = Q_{W1} \left(1 - \frac{303.1}{323.1}\right)$$

$$W = 0.062 Q_{W1} \quad (2)$$

$$H.P.: \frac{Q_{W2}}{W} = \frac{T_L}{T_H - T_L} \Rightarrow W = Q_{W2} \left(\frac{T_H}{T_L} - 1\right) = Q_{W2} \left(\frac{423.1}{323.1} - 1\right)$$

$$W = 0.31 Q_{W2} \quad (3)$$

$$0.062 Q_{W1} = 0.31 Q_{W2} \quad (2, 3)$$

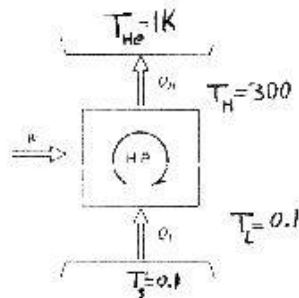
$$Q_{W1} = 4166.67\text{ kW}, \quad Q_{W2} = 833.33\text{ kW} \quad (1, 2, 3)$$

$$H.P.: \frac{Q_{W2}}{Q_H} = \frac{323.1}{423.1} \Rightarrow Q_H = 1091.25\text{ kW}$$

۷-۳۵ با سرمایه‌گذاری مغناطیسی دمایی در حدود 0.01K قابل دسترسی است. در این فرایند یک میدان مغناطیسی قوی به نمک پارامغناطیسی که در دمای 1K (از طریق انتقال انرژی به هلیوم مایع که در فشار پایین می‌جوشد) نگهداری می‌شود، اعمال می‌گردد، سپس جلوی تبادل حرارت بین هلیوم و نمک را گرفته، میدان مغناطیسی قطع می‌گردد و در نتیجه دمای نمک پایین می‌آید. فرض کنید 1mJ حرارت در دمای متوسط 0.1K به هلیوم بوسیله یک سیکل پمپ گرمایی کارنو منتقل می‌شود. کارورودی پمپ گرمایی و ضریب عملکرد را با در نظر

گرفتن دمای محیط برابر با 300K بیاید.

حل:

$$\beta = \frac{1}{\frac{T_H}{T_L} - 1} = 3.33 \times 10^{-4}$$

$$W = \frac{Q_L}{\beta} = 2.999J$$

۷-۳۶ کمترین دمایی که تاکنون به آن دست یافته اند، نزدیک $1 \times 10^{-6} K$ است. در دستیابی به این دما گامی فراتر از آنچه در مساله قبل آمده برداشته شده است که آن را سرمایش هسته‌ای می‌نامند. این روش شبیه سرمایش مغناطیسی است. اما با لنگر مغناطیسی مربوط به هسته بیشتر از لنگر مغناطیسی برخی یونهای نمک پارامغناطیسی سروکار دارد. فرض کنید بنا باشد از یک نمونه $10 \mu J$ انرژی را در دمای میانگین $10^{-5} K$ بگیریم. اگر برای تعیین حد نظری این مقدار سرد سازی را با بکارگیری یک یخچال چرخه کارنو در دمای میانگین $10^{-6} K$ ایجاد کنیم کار ورودی و ضریب کارکرد برای چرخه سرد سازی را تعیین کنید. دمای محیط 300K است.

حل:

$$\beta = \frac{Q_L}{W_{net}} = \frac{T_L}{T_H - T_L} \Rightarrow \frac{10 \times 10^{-6}}{W_{net}} = \frac{10^{-6}}{300 - 10^{-6}} \Rightarrow W_{net} = 300J$$

$$\beta = \frac{T_L}{T_H - T_L} = \frac{10^{-6}}{300 - 10^{-6}} = 3.3 \times 10^{-8}$$

۷-۳۷ یک پمپ حرارتی برای گرم نمودن یک خانه در زمستان و با معکوس نمودن برای سرد کردن یک خانه در تابستان استفاده می‌شود. درجه حرارت داخل باید در زمستان در $20^\circ C$ و در تابستان در $25^\circ C$ ثابت نگه داشته شود. انتقال حرارت از دیوارها و سقف رابه ازای هر درجه اختلاف بین دمای بیرون و داخل $2400kJ$ در ساعت تخمین می‌زنیم.
الف) اگر در زمستان درجه حرارت خارج $0^\circ C$ باشد. کمترین توان لازم برای کارکردن پمپ حرارتی چقدر است؟

ب) با همان توان ورودی پیدا شده در قسمت الف، حداکثر دمای بیرون در تابستان برای اینکه دمای اتاق در $25^\circ C$ باقی بماند، چقدر است؟

حل:

$$T_H = 20^\circ C - Cte \rightarrow Q_H = Q_{شده} = \frac{2400}{3600} (T_H - T_L) = 13.333kW \quad \text{الف)}$$

$$T_L = 0^\circ C$$

حداقل توان برای گرداندن پمپ حرارتی موقعی است که پمپ حرارتی در سیکل کارنو کار کند.

$$\Rightarrow \beta' = \frac{Q_H}{W} = \frac{T_H}{T_H - T_L} \Rightarrow W_{min} = 0.91 kW$$

$$T_L = 25^\circ C = Cte \Rightarrow Q_L = Q = \text{منتقل شده به اتاق} = \frac{2400}{3600} (T_H - T_L) \quad (ب)$$

$$T_H = ? \quad \beta = \frac{Q_L}{W} = \frac{T_L}{T_H - T_L} \Rightarrow \frac{2}{3} (T_H - T_L) = \frac{T_L}{T_H - T_L}$$

$$W = 0.91 kW$$

$$\Rightarrow T_H = 45^\circ C$$

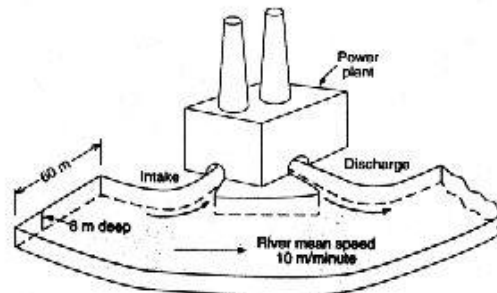
۳۸-۷ در نظر داریم نیروگاه برقی به قدرت $1000 MW$ با بخار به عنوان سیال عامل بسازیم چگالنده‌ها باید بوسیله آب رودخانه خنک شوند (شکل ۳۸-۷). دمای بیشینه بخار $550^\circ C$ و فشار در چگالنده‌ها $10 kPa$ خواهد بود. افزایش دمای رودخانه را بین پایین دست و بالا دست نیروگاه بیابید.

حل:

در چگالنده حالت دوفازه است پس دمای آنها دمای اشباع در $10 kPa$ می باشد $T_{con} = 45.81^\circ C$

$$\eta = 1 - \frac{T_L}{T_H} = 1 - \frac{318}{823.1} = 0.6125 \quad \text{بافرض سیکل کارنو داریم:}$$

$$\eta = \frac{W}{Q_H} \Rightarrow Q_H = \frac{W}{\eta} = 1632.6 MW \Rightarrow Q_L = Q_H - W = 632.6 MW$$

بین دو مقطع نشان داده شده رودخانه در شکل P۷-۳۸ داریم :

$$\dot{m} = \frac{VA}{v} = \frac{60 \times 8 \times \left(\frac{10}{60}\right)}{0.00101} = 0.07921 \times 10^6 \text{ kg/s} \quad C_p = 4.1868 \text{ kJ/kgK}$$

$$\dot{Q}_L = m C_p \Delta T \Rightarrow \Delta T = \frac{\dot{Q}_L}{m C_p} = 1.9^\circ\text{C} \approx 2^\circ\text{C}$$

بفرض سیکل کارنو بایک رقم علمی 2°C افزایش دما خواهیم داشت مقدار واقعی اختلاف دما می تواند تا 50% وحتى بیشتر، بیش از مقدار فوق باشد یعنی افزایش دمایی در حدود 4°C برای طراحی فرضی دوراز انتظار نیست.

توجه شود که چون با فرض سیکل کارنو مساله حل شده است فرایندهای انتقال حرارت باید بصورت بازگشت پذیر انجام شوند یعنی اختلاف دمای آب و بخار باید مقدار کوچکی باشد.

۷-۳۹ دونوع سوخت مختلف می توانند در موتور حرارتی که بین دمای سوختن سوخت و یک دمای پایین 350K کارمی کند، بکار روند. سوخت A در 2500K می سوزد و 52000kJ/kg انرژی آزاد می کند و هر کیلوگرم آن 1.75 دلار است. سوخت B در 1700K می سوزد و 40000kJ/kg انرژی آزاد می کند و هر کیلوگرم آن 1.5 دلار قیمت دارد. شما کدام سوخت را می خرید و چرا؟

حل: سوخت A اقتصادی تر است. چون :

$$\eta_A = \frac{w_{net}}{q_H} = 1 - \frac{T_L}{T_H} = 1 - \frac{350}{2500} = 0.86$$

$$w_{net,A} = q_H \eta_A = 52000 \times 0.86 = 44720 \text{ kJ/kg}$$

$$\eta_B = \frac{w_{net}}{q_H} = 1 - \frac{T_L}{T_H} = 1 - \frac{350}{1700} = 0.79$$

$$w_{net,B} = q_H \eta_B = 40000 \times 0.79 = 31764.7 \text{ kJ/kg}$$

$$\frac{w_{net,A}}{w_{net,B}} = 1.4 \quad \frac{\text{Cost}_A}{\text{Cost}_B} = \frac{1.75 \$}{1.5 \$} = 1.16$$

مشاهده می کنیم که نسبت کارخالص تولید شده از سوخت A به کارخالص سوخت B بزرگتر از نسبت قیمت آنهاست یعنی مثلاً برای دریافت 60000kJ کار 1.34kg سوخت A لازم است که باید 2.3 دلار برای آن پرداخت کرد ولی اگر از سوخت B استفاده شود 1.9kg لازم است که باید 2.8 دلار برای آن پول پرداخت کرد.

۴۰-۷ از یک یخچال باتوان ورودی $2.5kW$ برای سرد کردن یک فضا بادمای $5^{\circ}C$ درسیکلی که درجه حرارت بالای آن $50^{\circ}C$ است استفاده می شود. حرارت Q_{II} توسط یک مبادله کن حرارتی به هوای محیط بادمای $35^{\circ}C$ داده می شود. اگر ضریب انتقال حرارت $50W/m^2K$ باشد. حداقل سطح انتقال حرارت لازم مبادله کن حرارتی را بدست آورید.

حل:

$$T_L = 5^{\circ}C, \quad T_H = 35^{\circ}C, \quad h = 50W/m^2K, \quad W = 2.5kW$$

$$T = 50^{\circ}C \text{ درجه حرارت بالای سیکل} \Rightarrow \dot{Q}_{II} = h_A(T - T_{II})$$

حداقل سطح مورد لزوم برای حالتی که یخچال درسیکل کارنو کارمی کند.

$$\beta = \frac{T_L}{T_H - T_L} = \frac{\dot{Q}_L}{\dot{W}} \Rightarrow \dot{Q}_L = 2.5 \times \frac{(273.1 + 5)}{(50 - 5)} = 15.45kW$$

$$\dot{Q}_H - \dot{Q}_L = \dot{W} \Rightarrow \dot{Q}_H = 17.95kW$$

$$\dot{Q}_H = hA(T - T_H) \Rightarrow A = \frac{17.95}{50 \times (50 - 35)} = 0.024m^2 = 240cm^2$$

درعمل وقتی که باسیکل کارنوسروکارنداریم. کارنو $\dot{Q}_L < \dot{Q}_L$ واقعی $\Rightarrow \beta < \beta$ واقعی

$$\left\{ \begin{array}{l} \dot{W} = \dot{Q}_H - \dot{Q}_L \Rightarrow \dot{Q}_H < \dot{Q}_H \text{ کارنو} \Rightarrow A < A \text{ واقعی} \\ \text{بنا به شرایط مساله: کارنو} = \dot{W} \text{ واقعی} \end{array} \right.$$

یعنی درعمل وقتی که یخچال درسیکل کارنو کارنمی کنده به سطح کمتری برای دفع حرارت نیاز دارد.

۴۱-۱۲ R در $95^{\circ}C$, $x=0.1$ با آمهنگ جرمی $2kg/s$ در فشار ثابت دریک مبادله کن گرمایی (H.E.) به بخاراشباع تبدیل می شود. انرژی مورد نیاز بوسیله یک پمپ گرمایی بادمای کمینه $10^{\circ}C$ تأمین می شود. قدرت موردنیاز ورودی به پمپ حرارتی را بیابید.

حل:

ازجدول B.3.1 داریم:

$$P_{sat} @ 95^{\circ}C = 3056.9kPa, \quad h_f = 140.23kJ/kg, \quad h_{fg} = 71.71kJ/kg$$

$$h_g = 211.94kJ/kg$$

$$\Rightarrow h_i = h_f + xh_{fg} = 147.4kJ/kg, \quad h_e = h_g = 211.94kJ/kg$$

$$\text{1st law For H.E.: } h_i + q = h_e \Rightarrow q = h_e - h_i = 64.539kJ/kg$$

$$\Rightarrow \dot{Q}_{II} = m\dot{q} = 129.08kW$$

$$\beta = \frac{Q_H}{Q_H - Q_L} = \frac{T_H}{T_H - T_L} = \frac{273.1 - 95}{95 - 10} = 4.33$$

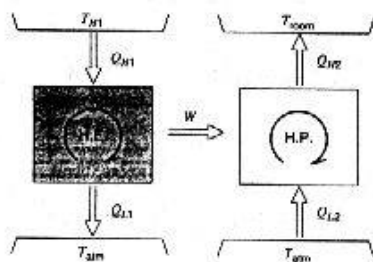
با فرض پمپ گرمایی ایده ال :

$$\rightarrow W = \frac{Q_H}{\beta} = 29.803 kW \approx 30 kW$$

در حالت ایده ال 30kW توان ورودی به پمپ گرمایی مورد نیاز است پس فرض 75kW توان در حالت پمپ گرمایی واقعی فرض مناسبی برای طراحی به نظر می رسد.

۷-۴۲ کوره نشان داده شده در شکل ۷-۴۲ PV-۴۲ می تواند Q_{H1} رادر دمای T_{H1} فراهم کند و بهتر است که این حرارت برای به کار انداختن یک موتور گرمایی که حرارت رادر T_{atm} دفع می کند بکار برده شود تا اینکه مستقیماً صرف گرم کردن اتاق شود. موتور گرمایی یک پمپ حرارتی رابه کار می اندازد که Q_{H2} رادر دمای T_{room} با استفاده از اتمسفر به عنوان منبع سرد تأمین می کند. نسبت Q_{H2} / Q_{H1} رابه صورت تابعی از دماها بیابید. آیا این مجموعه بهتر از گرم کردن مستقیم اتاق بوسیله کوره است ؟

حل:

$$\eta_{H.E.} = \frac{Q_H}{W_{net}} = 1 - \frac{T_L}{T_H}$$

$$\Rightarrow \frac{Q_{H1}}{W} = 1 - \frac{T_{atm}}{T_{H1}}$$

$$\Rightarrow Q_{H1} = W \left(\frac{T_{H1} - T_{atm}}{T_{H1}} \right)$$

$$\beta_{H.P.} = \frac{Q_H}{W_{in}} = \frac{T_H}{T_H - T_L} \Rightarrow \frac{Q_{H2}}{W} = \frac{T_{room}}{T_{room} - T_{atm}} \Rightarrow Q_{H2} = W \left(\frac{T_{room}}{T_{room} - T_{atm}} \right)$$

$$\Rightarrow \frac{Q_{H2}}{Q_{H1}} = \frac{\left(\frac{T_{room}}{T_{room} - T_{atm}} \right)}{\left(\frac{T_{H1} - T_{atm}}{T_{H1}} \right)} = \frac{T_{room} \times T_{H1}}{(T_{room} - T_{atm})(T_{H1} - T_{atm})}$$

$$\frac{Q_{H2}}{Q_{H1}} = \frac{T_{room} T_{H1}}{(T_{room} T_{H1} - T_{room} T_{atm} - T_{atm} T_{H1} + T_{atm}^2)}$$

$$= \frac{T_{room} T_{H1}}{T_{room} T_{H1} + T_{atm} (T_{atm} - T_{H1} - T_{room})}$$

$$\frac{T_{room} > T_{atm}}{T_{H1} > T_{atm}} \Rightarrow T_{atm} \cdot T_{H1} - T_{room} < 0 \Rightarrow \frac{Q_{H2}}{Q_{H1}} > 1 \Rightarrow Q_{H2} > Q_{H1}$$

Q_{H1} بیشتر از مقدار گرمایی است که اگر کوره بطور مستقیم اتاق را گرم می کرد بین هوای اتاق و کوره مبادله می شد. (به علت بازگشت ناپذیری انتقال حرارت در حالتی که انتقال حرارت توسط اختلاف دمای زیاد انجام می شود) و چون Q_{H2} از Q_{H1} بزرگتر است به این نتیجه می رسیم که این دستگاه برای گرم کردن اتاق مناسب تر است.

۷-۴۳ یک موتور حرارتی دارای یک جمع کننده (Collector) خورشیدی است که مقدار حرارت را جذب و آنرا به یک سیال واسطه که تا $450K$ گرم شده است پس می دهد. انرژی جذب شده به یک موتور حرارتی که حرارت را در $40^\circ C$ از خود دفع می کند انتقال می یابد. اگر توان تولیدی موتور حرارتی $2.5kW$ باشد، کمترین اندازه سطح لازم برای جمع کننده خورشیدی چقدر است؟

حل:

حداقل سطح لازم را برای حالتی که موتور حرارتی طی سیکل کارنو کارمی کند، بدست می آوریم.

$$T_H = 450K, T_L = 40^\circ C = 313.15K, W = 2.5kW, \dot{Q}_H = 0.2A kW, A = ?$$

$$\eta = 1 - \frac{T_L}{T_H} = \frac{W}{\dot{Q}_H} \Rightarrow \dot{Q}_H = 8.22 = 0.2A \Rightarrow A = 41m^2$$

[در عمل وقتی که با سیکل کارنو سروکار نداریم .

$$W = \eta \dot{Q}_H = Cte \Rightarrow \eta \text{ کارنو} \cdot \dot{Q}_H \text{ واقعی} = \eta \text{ واقعی} \cdot \dot{Q}_H \text{ واقعی} \Rightarrow \dot{Q}_{H1} \text{ واقعی} = \frac{\eta \text{ کارنو}}{\eta \text{ واقعی}} \dot{Q}_H \text{ واقعی}$$

$$\Rightarrow A \text{ واقعی} = \frac{\eta \text{ کارنو}}{\eta \text{ واقعی}} \cdot A$$

یعنی در عمل وقتی که η به $1/2$ یا $1/3$ کارنومی رسد سطح 2 یا 3 برابر می شود)
 ۷-۴۴ در یک آزمایش زمزائیک باید یک مخزن را در دمای $125^\circ C$ ثابت نگه دارید. این مخزن توسط انتقال حرارت $100W$ گرما دریافت می کند. کوچکترین موتوری که شما برای یک پمپ حرارتی که گرما را از مخزن بگیرد و به اتاق در $20^\circ C$ دفع کند نیاز دارید چیست؟
 حل: می دانیم که ضریب کارکرد برای پمپ حرارتی بازگشت پذیر بیشتر از تمام پمپ های حرارتی بازگشت ناپذیر است. بنابراین برای اینکه بتوانیم از کوچکترین موتور برای بکار انداختن پمپ

قانون دوم ترمودینامیک / ۲۰۹

حرارتی استفاده کنیم باید از پمپ حرارتی بازگشت پذیر در بین دو منبع استفاده کنیم. کمترین مقدار توان خالصی که موتور برای گرفتن گرمای $100W$ باید پمپ حرارتی بدهد را می توان چنین محاسبه کرد.

$$\beta = \frac{\dot{Q}_L}{\dot{W}_{in}} = \frac{T_L}{T_H - T_L} \Rightarrow \dot{W}_{in} = \dot{Q}_L \left(\frac{T_H}{T_L} - 1 \right) = 97.9 kW$$

۷-۴۵ میران $60 kg/h$ آب از میان یک مبادله کن گرمایی (H.E.) عبور می کند، حالت ورودی مایع اشباع در $200 kPa$ و حالت خروجی بخار اشباع است. گرمای مورد نیاز از یک پمپ گرمایی کارنو که با منبع دما پایین $16^\circ C$ کار می کند تامین می شود. آهنگ کار به پمپ گرمایی را بیابید.

حل:

(تمام اعداد مورد نیاز از جدول B.1.2 تهیه شده اند)

$$P = 200 kPa \Rightarrow T_{sat} = 120.23^\circ C, h_f = 504.68 kJ/kg, h_g = 2706.63 kJ/kg$$

$$h_{fg} = 2201.96 kJ/kg$$

$$1st \text{ law for H.E.: } h_i + q = h_e \Rightarrow q = h_e - h_i = h_g - h_f = h_{fg} = 2201.96 kJ/kg$$

$$\Rightarrow \dot{Q}_H = \dot{m}q = 132.11 MJ/h = 36.698 kW$$

$$\beta' = \frac{\dot{Q}_H}{\dot{Q}_H - \dot{Q}_L} = \frac{1}{1 - \frac{T_L}{T_H}} = 3.7742 \Rightarrow \dot{W} = \frac{\dot{Q}_H}{\beta'} = 9.72 kW$$

۷-۴۶ یک جعبه صلب به حجم $1 m^3$ حاوی هوادر $300 K$ ، $200 kPa$ می باشد. این جعبه توسط انتقال حرارت بوسیله پمپ حرارتی بازگشت پذیر تا $600 K$ گرم می شود. بطوری که پمپ حرارتی علاوه بر کار ورودی، انرژی را از محیط در $300 K$ دریافت می کند. با استفاده از حرارت مخصوص در $300 K$ و یادرنظر گرفتن اینکه ضریب عملکرد تغییر می کند رابطه $\delta Q = m_{air} C_v dT$ را نوشته و δW را بیابید. بانتگرال گیری از δW نسبت به درجه حرارت کار مورد لزوم برای پمپ حرارتی را بیابید.

حل:

$$T_1 = 300 K, P_1 = 200 kPa, V = 1 m^3 \Rightarrow P_1 V = mRT_1 \Rightarrow m = 2.323 kg \text{ (air)}$$

$$T_2 = 600 K, \delta Q_H = m C_v dT_{air}$$

$$T_H: 300 \rightarrow 600, T_L = 300 L, C_v = 0.717$$

با پمپ حرارتی برگشت پذیر سروکار داریم پس از β' استفاده می کنیم.

$$\beta' = \frac{T}{T - 300} = \frac{\delta Q_H}{\delta W}$$

$$\Rightarrow \frac{T}{T-300} = \frac{mC_v dT_H}{\delta W} \Rightarrow \delta W = mC_v dT \left(1 - \frac{300}{T}\right)$$

$$\Rightarrow W = mC_v (T - 300 \ln T) \Big|_{T_1}^{T_2} = mC_v (T_2 - T_1 - 300 \ln \frac{T_2}{T_1}) = 153 \text{ kJ}$$

[بدون استفاده از پمپ حرارتی برای رساندن مخزن از حالت 1 به حالت 2 مقدار حرارت

$$Q_H = mC_v (T_2 - T_1) = 500 \text{ kJ} \text{ لازم داشتیم}]$$

۷-۴۷ مخزن گرمائی بستر سنگی در مساله ۷-۲۲ را در نظر بگیرید. با استفاده از گرمای ویژه

می توانید δQ_H را بر حسب dT_{rock} بنویسید و عبارتی برای δW خروجی از موتور حرارتی

بیاید. از این عبارت بر حسب دما انتگرال بگیرید و کارکل خروجی موتور حرارتی را بیاید.

حل: اگر بستر سنگی را سیستم در نظر بگیریم:

$$\text{system: 1st law: } Q_{1-2} = W_{1-2} + m(u_2 - u_1)$$

$$\delta Q_H = -mdu = -\rho V C_p dT_{rock} \quad \text{به ازای } Q_{1-2} = \delta Q_H \text{ داریم:}$$

$$\frac{W_{net}}{Q_H} = 1 - \frac{T_L}{T_H} \Rightarrow \delta W_{net} = \delta Q_H \left(1 - \frac{T_0}{T_{rock}}\right) = -\rho V C_p \left(1 - \frac{T_0}{T_{rock}}\right) dT_{rock}$$

$$\Rightarrow W_{net} = \int_1^2 \delta W_{net} = - \int_{T_{rock}}^{T_0} \rho V C_p \left(1 - \frac{T_0}{T_{rock}}\right) dT_{rock}$$

$$W_{net} = -\rho V C_p \left[T_{rock} - T_0 \ln T_{rock} \right]_{T_{rock}}^{T_0}$$

$$W_{net} = -\rho V C_p \left[T_0 - T_{1rock} - T_0 \ln \frac{T_0}{T_{1rock}} \right]$$

$$W_{net} = -2750 \times 0.89 (290 - 400 - 290 \ln \frac{290}{400}) = 81945.97 \text{ kJ}$$

۷-۴۸ یک موتور گرمایی کارنو، مطابق شکل ۷-۴۸، انرژی مورد نیاز خود را از یک منبع دردمای

T_{res} بوسیله یک مبادله کن گرمایی (H.E.) دریافت می کند. در این مبادله کن میزان گرمای

مبادله شده متناسب با اختلاف دماست ($Q_H = K(T_{res} - T_H)$). این سیکل گرما را دردمای

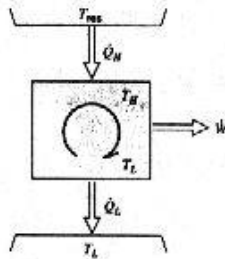
پایین و معلوم T_L دفع می کند. برای طراحی موتور گرمایی که بیشترین کار خروجی را داشته

باشد. نشان دهید که T_H از رابطه $T_H = \sqrt{(T_{res} T_L)}$ پیروی می کند.

حل:

$$\eta_{Carnot} = \frac{W}{Q_H} \Rightarrow W = \eta_{Carnot} Q_H$$

برای سیکل کارنو داریم:

$$\Rightarrow \dot{W} = \left(1 - \frac{T_L}{T_H}\right) [K(T_{res} - T_H)]$$

$$\Rightarrow \frac{\partial \dot{W}}{K \partial T_H} = \frac{T_L}{T_H^2} (T_{res} - T_H) - \left(1 - \frac{T_L}{T_H}\right) = \frac{T_L T_{res}}{T_H^2} - \frac{T_L}{T_H} - 1 + \frac{T_L}{T_H}$$

$$\Rightarrow \frac{\partial \dot{W}}{K \partial T_H} = \frac{T_L T_{res}}{T_H^2} - 1$$

$$\frac{\partial \dot{W}}{\partial T_H} = 0 \quad \text{شرط ماکزیمم بودن } \dot{W} \text{ اینست که}$$

$$\Rightarrow \frac{T_L T_{res}}{T_H^2} - 1 = 0 \Rightarrow T_H = \sqrt{(T_L T_{res})}$$

۷-۴۹ یک مخزن به حجم $10m^3$ محتوی هوا در $500kPa$, $600K$ به عنوان منبع دما بالای یک موتور کارنو که حرارت رادر دمای $300K$ دفع می کند، عمل می کند. اختلاف درجه حرارت لازم بین مخزن هوا و درجه حرارت بالای سیکل کارنو برای انتقال حرارت $25^\circ C$ می باشد. موتور حرارتی تازمانیکه دمای هوا به $400K$ افت کند، کار می کند. با فرض ظرفیت حرارت مخصوص ثابت برای هوا، مقدار کار تولید شده توسط موتور حرارتی را تعیین کنید.

حل:

مخزن: $P_1 = 500kPa$, $T_1 = 600K$, $V = 10m^3$
 $T_H = T - 25$

$m = \frac{PV}{RT} = 29.04kg$ $T: 600K \rightarrow 400K$

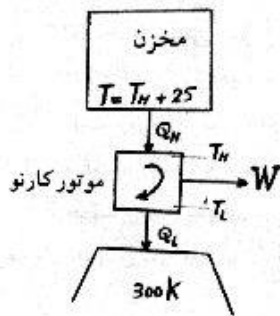
$$\delta Q_H = -m_{air} du = -m_{air} C_v dT_{air}$$

$$\eta = 1 - \frac{T_L}{T_H} = \frac{\delta W}{\delta Q_H}$$

$$\Rightarrow \delta W = -m_{air} C_v \left(1 - \frac{300}{T-25}\right) dT$$

موتور کارنو مزبور از لحاظ داخلی برگشت پذیر و از لحاظ خارجی برگشت ناپذیر است.

$$\Rightarrow W = -m_{air} C_v (T - 300 \ln(T - 25)) \Big|_{T_1}^{T_2} = -m_{air} C_v (T_2 - T_1 - 300 \ln \frac{T_2 - 25}{T_1 - 25})$$

$$\Rightarrow W = 1494.3 \text{ kJ}$$

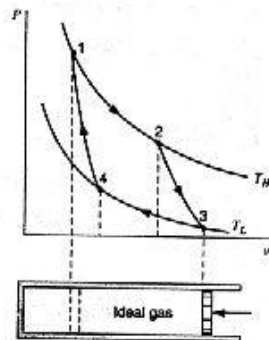
۷-۵۰ یک موتور حرارتی با چرخه کارنو که در فضای بیرون جو کار می کند را در نظر بگیرید. گرما می تواند فقط از طریق تشعشع از موتور دفع شود. که این متناسب است با سطح تشعشع و توان چهارم دمای مطلق، $Q_{rad} \sim KAT^4$. نشان دهید که برای یک کار خروجی T_H مشخص سطح تشعشع وقتی مینیمم است که $\frac{T_L}{T_H} = f$ باشد.

حل:

$$Q_L = KAT_L^4 \Rightarrow \eta = \frac{\dot{W}}{Q_H} = \frac{\dot{W}}{Q_L + \dot{W}} = \frac{\dot{W}}{KAT_L^4 + \dot{W}}$$

$$\eta = 1 - \frac{T_L}{T_H} \Rightarrow \frac{\dot{W}}{KAT_L^4 + \dot{W}} = 1 - \frac{T_L}{T_H} \Rightarrow \frac{KA}{\dot{W}} = \left(\frac{T_H}{T_H - T_L} - 1 \right) / T_L^4$$

$$\Rightarrow \frac{KA}{\dot{W}} = \frac{1}{T_H T_L^3 - T_L^4} \Rightarrow \frac{K}{\dot{W}} \frac{dA}{dT_L} = \frac{4T_L^3 - 3T_H T_L^2}{(T_H T_L^3 - T_L^4)^2} = 0 \Rightarrow \frac{T_L}{T_H} = \frac{3}{4}$$

۷-۵۱ هوا در سیلندر/پیستونی، سیکل کارنو را مطابق دیاگرام $P-v$ نشان داده شده در شکل ۷-۲۴، طی می کند. دماهای بالا و پایین به ترتیب $600K$ ، $300K$ می باشند. گرمای منتقل شده در منبع دما بالا 250 kJ/kg و پایین ترین فشار در سیکل 75 kPa می باشد. با فرض گرماهای ویژه ثابت و برابر با گرماهای ویژه در $300K$ مقادیر حجم ویژه و فشار را در چهار حالت سیکل بیابید.

از جدول ثابتهای گاز ایده ال (A.5) داریم:

$$C_{vo,air} = 0.717 \frac{\text{kJ}}{\text{kg} \cdot \text{K}}, \quad R_{air} = 0.287 \frac{\text{kJ}}{\text{kg} \cdot \text{K}}$$

قانون اول به شکل دیفرانسیلی برای گاز ایده ال: $\delta q = C_{vo}dT + Pdv = C_{vo}dT + \frac{RT}{v}dv$

$$3) P_3 v_3 = RT_3 \Rightarrow v_3 = \frac{RT_3}{P_3} = 1.148 \text{ m}^3/\text{kg}$$

$$2 \rightarrow 3) \delta q = 0 \Rightarrow 1st \text{ law: } C_{vo} \frac{dT}{T} = -R \frac{dv}{v}$$

$$\Rightarrow C_{vo} \ln \frac{T_3}{T_2} = R \ln \frac{v_2}{v_3} \Rightarrow v_2 = v_3 \left(\frac{T_3}{T_2} \right)^{\frac{C_{vo}}{R}} = 0.203185 \text{ m}^3/\text{kg}$$

$$\Rightarrow P_2 = \frac{RT_2}{v_2} = 847.504 \text{ kPa}$$

$$1 \rightarrow 2) T_H = Cte \Rightarrow dT = 0 \Rightarrow 1st \text{ law: } \frac{\delta q}{T_H} = R \frac{dv}{v} \Rightarrow \frac{q}{RT_H} = \ln \frac{v_2}{v_1}$$

$$\Rightarrow v_1 = v_2 e^{\frac{q}{RT_H}} = 0.0475754 \text{ m}^3/\text{kg}$$

$$\Rightarrow P_1 = \frac{RT_1}{v_1} = 3619.52 \text{ kPa}$$

$$4 \rightarrow 1) \delta q = 0 \Rightarrow 1st \text{ law: } C_{vo} \frac{dT}{T} = -R \frac{dv}{v}$$

$$\Rightarrow C_{vo} \ln \frac{T_4}{T_1} = R \ln \frac{v_1}{v_4} \Rightarrow v_4 = v_1 \left(\frac{T_1}{T_4} \right)^{\frac{C_{vo}}{R}}$$

$$\Rightarrow v_4 = 0.268802 \text{ m}^3/\text{kg} \Rightarrow P_4 = \frac{RT_4}{v_4} = 320.31 \text{ kPa}$$

۷-۵۲ گاز هیدروژن به عنوان سیال واسطه در سیکل کارنوبی با کارایی 60% و درجه حرارت پایین 300K استفاده می شود. در حین دفع حرارت فشار از 90kPa به 120kPa تغییر می کند. انتقال حرارت در درجه حرارت بالا و پایین و کار خالص سیکل به ازای واحد جرم هیدروژن را حساب کنید.

حل:

$$\eta = 60\% , T_L = 300K , T_H = ?$$

$$P_3 = 90 \text{ kPa} , P_4 = 120 \text{ kPa} , R_{H_2} = 4.1243 \text{ kJ/kgK}$$

$$\eta = 1 - \frac{T_L}{T_H} = 0.6 \Rightarrow T_H = 750K$$

$$q_L = RT_L \ln \frac{v_3}{v_4}$$

$$pv = RT \Rightarrow \frac{v_3}{v_4} = \frac{P_4}{P_3}$$

$$\Rightarrow q_L = RT_L \ln \frac{P_4}{P_3} = 356 \text{ kJ/kg}$$

$$\eta = 1 - \frac{q_L}{q_H} = 0.6 \Rightarrow q_H = 890 \text{ kJ/kg} \quad w = q_H - q_L = 534 \text{ kJ/kg}$$

